

RASMÖTE 201219

Avelsråd

EWY PETTERSSON

Hej!

Ewy Pettersson har varit uppfödare sen 1989 på Svensk Lapphund, har hållit med rasen som ligger mig varmt om hjärtat i 45 år, .

Mitt kennelnamn är JAMBOS jag bor i Österfärnebo som ligger i vackra Gästrikland.

Har för närvarande 3 Svenska Lapphundar och 3 Isländska Fårhundar här hemma.

Har under många år suttit i olika styrelser och kommittéer inom hundvärlden.. Som har varit mycket roligt och lärorikt.

Jag hoppas att vi tillsammans med ER kan hjälpas åt att föra rasen vidare i rätt riktning..

Vi i Avelsrådet har verktygen, vi finns här för ER som vill ha råd och hjälp med hur ni ska använda dem till ERA tilltänkta valpkullar.

MARIA NISKA

Hejsan

Jag heter Maria Niska och vi har fått uppdraget som avelsråd för svensk lapphund.

Jag Maria har funnits inom lapphundvärlden sedan 2003 då jag skaffade min första svenska lapphund. Jag föll totalt för denna underbara ras och den första kullen med prefixet Skogssamens föddes 2007. Jag har endast fött upp 5 kullar. 2012 blev jag ensamstående och har efter det endast förr upp 1 kull. Då hade jag sonen och hans flickvän till hjälp.

Jag har arbetat i gamla avelskommittén under några år innan omorganisationen i SLK och bildandet av rasklubb. Har även under en kort period jobbat inom övre norras styrelse

Som avelsråd ger vi inga förslag på hanhundar, men kan hjälpa till med vad du behöver tänka på vid val av avelshane till din tik och andra frågor runt avel.

Jag ser fram emot att kunna hjälpa er med era frågor.

AVELSRÅD

Planerar du att låta din hund gå i avel?

För att tiden med valpkullen ska bli en bra upplevelse, krävs att du förbereder dig noga!

Var ute i god tid för valet av ditt avelsdjur. Det handlar om att fördjupa sina kunskaper genom att läsa på och fråga till exempel oss i avelsrådet om råd.

I [RAS-dokumentet](#) har klubben arbetat fram en nulägesbild av rasen, man har satt upp mål för aveln och har formulerat en strategi för att nå dit.

<https://srsl.se/avel/avel-att-t-nka-p.html>

FÖRBEREDELSE INFÖR AVEL

Det är bra att ha ställt ut hunden på en eller flera officiella utställningar för att få en bedömning av en auktoriserad domare. Det är även positivt att fått en officiell bedömning av din hunds mentalitet. Det kan du få genom att göra ett BPH eller MH. Slutligen behöver din hund även få officiella hälsoreultat när det gäller höftleder och prcd PRA. När det gäller prcd PRA så har ofta din hund en känd prcd status, då detta är något som uppfödare brukar testa på valparna innan de flyttar till sina nya hem. Höfterna kan röntgas hos veterinär från att hunden har fyllt 1 år. Inte tidigare, för då är inte resultatet officiellt. Passa gärna på att rötga armbågarna när du ändå röntgar höfterna, det kostar inte mycket extra om man gör det samtidigt med höfterna.

Oavsett hur gullig och rar din hund är kan det hända att du kommer fram till att den inte håller måttet som avelshund. Har du ett uttalat avelsintresse så kanske du köper en ny valp/hund med detta i åtanke.

PARNING

När det gäller parning så är det bra att vara ute i god tid. Besök gärna hanhunden som du är intresserad av för att få en bättre uppfattning om den. Ibland kan det hända att tiken inte vill ha hanhunden du valt ut. Ofta beroro det på att man inte är där på rätt dag.

Tikar löper olika och vissa har höglöp tidigt andra sent. På lapphundar kan det variera så mycket som att vissa har bästa parningsdag redan efter någon vecka medan andra inte har bästa parningsdag förrän 3 veckor in i löpet. Hos veterinären kan du göra ett progesterontest för att ta reda på när tiken har ägglossning. Ungeför 2 dagar efter ägglossning är bästa parningsdag. Ibland är det så att tiken helt enkelt inte tycker alls att det är en bra hane du valt.

Därför kan det vara bra att ha en back up hane planerad reda från början. Tänk dock på att om tiken har gått med en annan hane och det har blivit parningsförsök, så ska man inte åka vidare till en annan hane. Det kan nämligen bli parning utan hängning. Spermierna är det första som avgår och de avgår innan hängningen ! Så åker man vidare så skall man faderskapstesta eventuella valpar.

Svensk lapphund är en ras med normal könsdrift som brukar para utan större hjälp och är duktiga mammor som tar väl hand om sina valpar.

AVELSRÅD

Varje rasklubb har avelsfunktionärer, som har god överblick över rasen och kan ge dig värdefull information. Förr i tiden hade avelsråden ofta till uppgift att rekommendera hanhundar till tikägare, men den rollen har inte avelsrådet längre

Istället lägger man sitt vinn om att ha ett helhetsperspektiv så att man kan upplysa tikägare vad som är viktigt att beakta i aveln för rasens fortlevnad.

SKK:S REGLER OCH RIKTLINJER

Du måste även känna till Svenska Kennelklubbens grundregler. Alla medlemmar i SKK är skyldiga att följa dessa regler. Här finns t ex avsnitt om avelsetik, uppfödareetik och om vad som gäller vid försäljning.

För en svensk lapphund gäller att INNAN parning skall hunden ha känd status när det gäller höftledsdysplasi och prcd PRA. Detta gäller både hane och tik. Tidigast ålder att para är enligt SKK o SJV regler vid 18 månader. En svensk lapphund utvecklas långsamt så en tik bär vara över 2 års ålder innan hon paras. En hanhund som ej gått i avel eller varit officiellt utställd ska även ha ett testikelintyg före parning. Kontrollera även Jordbruksverkets (SJV) regler och bestämmelser.

HANHUNDSÄGARENS ANSVAR

Även om det är tikägaren som väljer en passande avelshane till sin nästa kull och därmed har ett stort ansvar för att hundaveln bedrivs på ett bra sätt, så är hanhundsägaren lika ansvarig. Utan hanen inga valpar. Tycker du som hanhundsägare inte att tiken eller din hane uppfyller de krav som finns för avel så är det det ditt ansvar att säga nej.

- PARNINGSAVGIFT normalt i rasen är 10% av valppriset i språng och 10% av valppriset multiplicerat med antalet valpar.

DIN EGEN UPPFÖDARE

Din egen uppfödare, det vill säga den person som har fött upp din tik, har säkert också stor och värdefull kunskap om din tiks familjebild både ifråga om fördelar och svagheter.

Uppfödaren kan tipsa dig om vad du bör tänka på, kanske om vilka kombinationer som kan hjälpa till med att utveckla rasen.

En bra relation till din uppfödare betyder också att du har en person med praktisk erfarenhet av uppfödning att få råd och stöd av.

Lycka Till.